

#EULIFE26
INFO DAN

Pregled javnog poziva LIFE i noviteti u 2026.

Sanela Metjahić, nacionalna kontakt osoba za LIFE program

#EULIFE26
INFO DAN

30. jun 2026.

LIFE Program 2021-2027

- Finansijski instrument Evropske unije namijenjen isključivo za životnu sredinu i klimatske promjene
- Za period 2021-2027, LIFE budžet od 5.43 milijarde €
- Ukupan budžet za Javni poziv 2026 **606 miliona €**

Prihvatljive zemlje:

- Države članice EU-a
- Zemlje izvan EU-a:
 - Island, Ukrajina, Moldavija, Sj. Makedonija, Crna Gora
 - Treće zemlje – u posebnim slučajevima

> Find your nearest NCP [here](#).

> Country-by-country list of NCPs with corresponding country factsheets is available [here](#).

> Non-EU countries associated to the LIFE Programme [here](#).

LIFE Program - potprogrami

Doprinijeti tranziciji ka cirkularnoj, energetski efikasnoj, na obnovljivim izvorima energije zasnovanoj i klimatski otpornoj ekonomiji.

Zaštiti i poboljšati kvalitet životne sredine.

Zaustaviti i preokrenuti gubitak biodiverziteta.

Zaštita prirode i biodiverzitet

Cirkularna ekonomija i poboljšanje kvaliteta života

Klimatske promjene, mitigacija i prilagođavanje

Tranzicija ka čistoj energiji

Projekti

Razvijaju i demonstriraju inovativne tehnike i pristupe za rješavanje izazova u oblasti zaštite životne sredine. Doprinosu sprovođenju planova i strategija propisanih zakonodavstvom Evropske unije. Promovišu najbolje prakse i podstiču promjene u ponašanju. Podstiču široku primjenu uspješnih rješenja.

Uticaj

- Podržavaju razvoj, praćenje i sprovođenje politika Evropske unije u oblasti životne sredine i klimatskih promjena. Obezbeđuju modele dobre prakse koji se mogu primijeniti i proširiti u širem obimu.

Tipični korisnici LIFE projekata su:

- 1/3 privatna preduzeća
- 1/3 nevladine organizacije i organizacije civilnog društva
- 1/3 organi javne uprave (javne institucije)

Potprogram Zaštita prirode i Biodiverzitet

Zaštita prirode
i biodiverzitet

- **Zaustaviti i preokrenuti gubitak biodiverziteta.**
- **Podrška mreži Natura 2000 i Prioritetnim akcionim okvirima (PAF-ovima)**
- **Integrisanje ciljeva zaštite prirode i biodiverziteta u druge politike i programe finansiranja.**

Tipične aktivnosti

Projekti koji podržavaju očuvanje i obnovu prirode u okviru mreže Natura 2000. Zaštita vrsta.

Invazivne vrste

Reastauracija ekosistema i mnogo više...

Integrisana implementacija Prioritetnog akcionog okvira (PAF) ili drugih planova u okviru Strategije EU za biodiverzitet. Integrisanje ciljeva zaštite biodiverziteta u druge sektorske politike.

Finansiranje grantova male vrijednosti, naročito u prekomorskim zemljama i teritorijama (OCT) i najudaljenijim regionima Evropske unije.

Potprogram Cirkularna ekonomija i poboljšanje kvaliteta života

Cirkularna ekonomija i kvalitet života

Polja djelovanja:

- Cirkularna ekonomija, buka, kvalitet vazduha, hemikalije, zelena i cirkularna ekonomija, industrijski akcidenti, upravljanje morskim i priobalnim područjima, zemljište, otpad, vode i urbana životna sredina

Tipične aktivnosti

Podrška organima javne uprave i drugim relevantnim akterima u sprovođenju zakonodavstva Evropske unije u oblasti životne sredine.

Podrška tehnologijama i rješenjima koja su spremna za primjenu u uslovima bliskim tržišnim, na industrijskom ili komercijalnom nivou, tokom trajanja projekta.

Integrisani projekti prošireni su i na druge oblasti, pored kvaliteta vazduha, voda i otpada, uključujući cirkularnu ekonomiju. Podstiču primjenu uspješnih rješenja u širem obimu i olakšavaju pristup izvorima finansiranja

Potprogram „Ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje klimatskim promjenama“

Ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje klimatskim promjenama

Polja djelovanja

- Transformacija Evropske unije u klimatski neutralno i klimatski otporno društvo, naročito kroz:
- Ublažavanje klimatskih promjena
- Prilagođavanje klimatskim promjenama i povezano upravljanje

U oblasti ublažavanja klimatskih promjena, finansiraju se projekti koji značajno doprinose sprovođenju:

- energetske i klimatske politike Evropske unije do 2030. i 2040. godine
- Nacionalnih energetske i klimatskih planova država članica Evropske unije (NECP).
- Srednjoročne i dugoročne klimatske i energetske strategije Evropske unije.

U oblasti prilagođavanja klimatskim promjenama:

- Projekti koji podržavaju sprovođenje nove Strategije EU za prilagođavanje klimatskim promjenama i odgovarajućih nacionalnih mjera za njenu implementaciju.

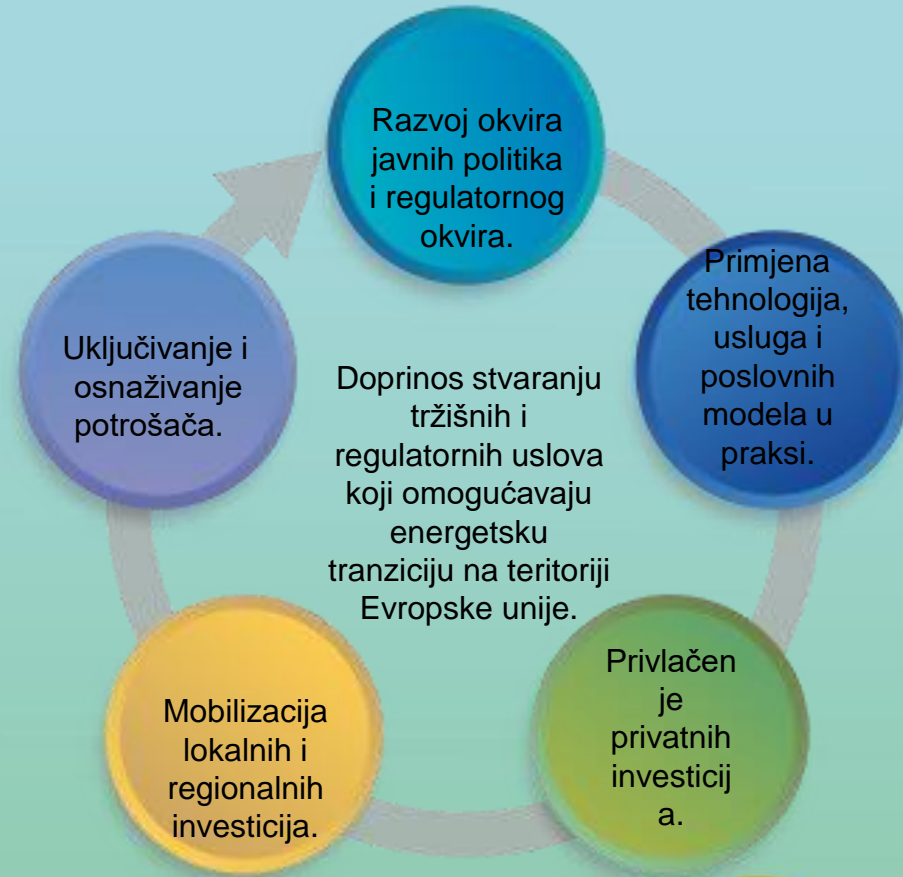

Potprogram „Tranzicija ka čistoj energiji“

Prethodnik: Program Horizont 2020 (H2020) – tržišno uvođenje rješenja za energetska efikasnost

Tranzicija ka
čistoj energiji

Vrste aktivnosti: razvoj i širenje najboljih praksi, mobilizacija investicija, unapređenje znanja i vještina, uklanjanje tržišnih prepreka, podizanje svijesti, edukacija i osnaživanje relevantnih aktera.

VRSTE *Life* PROJEKATA

- **Projekti standardnih djelovanja – SAP** - Podržavaju razvoj, primjenu i širenje inovativnih rešenja za zaštitu prirode, biodiverziteta, klime i resursa.
- **Strateški projekti**
 - Strateški projekti za prirodu – **SNAP** - Projekti za podršku punoj primjeni politika i zakonodavstva EU u oblasti prirode i biodiverziteta (npr. Natura 2000).
 - Strateški integrisani projekti - **SIP** (klima, vode, vazduh, otpad) - Projekti za integrisano upravljanje na nacionalnom, regionalnom ili lokalnom nivou, s naglaskom na klimatske promjene, kvalitet vazduha, otpad i vode.
- **Projekti tehničke pomoći (TA-PP i TA-R)** - Podrška za pripremu velikih strateških projekata (SNAP, SIP) – uključuju savjetovanje, tehničku podršku i jačanje kapaciteta.
- **Druga djelovanja**
 - Djelovanja koordinacije i podrške (Coordination and Support Actions, **CSA**) - Aktivnosti za jačanje kapaciteta i povezivanje svih aktera, edukacija i promocija LIFE programa

Vrste korisnika

- **Koordinator** (Coordinator): predstavnik projektnog konzorcijuma, kontakt tačka s CINEA-om
- **Korisnik** (Beneficiary): ostali subjekti koji učestvuju u aktivnostima
- **Povezani subjekt** (Affiliated entity): subjekti s pravnom ili finansijskom vezom s korisnikom npr. kompanija kćerka; sprovode projektne aktivnosti i mogu prijaviti projektni trošak
- **Pridruženi partner** (Associated partner): sprovodi određene zadatke i aktivnosti, ali nema pravo naplatiti troškove niti dobiti sufinansiranje

Sve prijave se podnose do 22. septembra.

- **Podizvođač** (Subcontractors): podugovara za sprovođenje konkretnih projektnih aktivnosti
- **Pridruženi donator** (In-kind contributor): besplatno pružaju usluge projektu; njihovi troškovi/prihodi nisu prihvatljivi
- **Treća strana koja prima bespovratna sredstva** (Third parties receiving financial support) - primaju finansijsku pomoć od korisnika
- **Sufinansijer**: učestvuje u sufinansiranju preostalog učešća korisnika u proračunu projekta

STOPA FINANSIRANJA EU

Life projekti	Stopa finansiranja
Projekti djelovanja SAP – jedna tema unutar CET potprograma	60%
SaP projekti – usmjereni na prioritetna i neprioritetna staništa	67%
SAP projekti – usmjereni isključivo na prioritetna staništa	75%
Strateški prirodni i integrisani projekti	60%
Projekti tehničke pomoći	60%
Projekti podrške i koordinacije	95%
Bespovratna sredstva za poslovanje preduzeća (OG)	70%

Iznos prefinansiranja LIFE projekata (tzv. prefinansiranje) nije fiksno propisan Uredbom, već se određuje u svakom pojedinačnom Grant sporazumu, a u praksi najčešće iznosi između 20% i 40% od ukupne vrijednosti projekta.

LIFE 2026 Javni poziv

Standardni Akcioni projekti (SAPs)

Koji potprogrami?

LIFE Zaštita prirode i biodiverzitet

LIFE cirkularna ekonomija i kvalitet
života

LIFE klimatske akcije

Indikativni budžet: EUR 319,000,000

Ključni datumi:

Objavljen poziv: 21/04/2026

Krajnji rok za prijavu: 22/09/2026 (CEQL and NAT)

22/09/2026 (CLIMA)

Postupak podnošenja prijave: jednostepeni.

Strateški projekti (SIPs i SNaPs)

Koji potprogrami?

LIFE Zaštita prirode i biodiverzitet

LIFE cirkularna ekonomija i kvalitet života

LIFE klimatske akcije

Indikativni budžet: EUR 163,000,000

Da li je bilo promjena?

Poziv je u velikoj mjeri isti kao i poziv za 2025. godinu, uz dodatna pojašnjenja u vezi sa komplementarnim finansiranjem.

KLjučni datumi:

Objavljen poziv: 21/04/2026

Krajnji rok za prijavu : 03/09/2026 (concept note)

04/03/2027 (full proposal)

Postupak prijavljivanja: dvostepeni – konceptna prijava (Concept Note) i puni projektni prijedlog (Full Proposal).

Tehnička pomoć za pripremu SIPs/SNaPs (TA-PP)

Koji potprogrami?

LIFE Zaštita prirode i biodiverzitet

LIFE cirkularna ekonomija i kvalitet
života

LIFE klimatske akcije

Indikativni totalni budžet : EUR

1,000,000

Ključni datumi

Poziv objavljen : 21/04/2026

Krajnji rok za prijavu: 22/09/2026

Šta je novo?

Projekti tehničke pomoći za pripremu projekata (TA-PP) treba da obuhvate pripremu i konceptne prijave (Concept Note) i punog projektnog prijedloga (Full Proposal) za buduće strateške projekte.

Postupak podnošenja prijave: jednostepeni

Druge akcije – Projekti usmjereni na prioritete javnih politika i legislativu (PLP)

Koji potprogrami?

LIFE Zaštita prirode i biodiverzitet

LIFE cirkularna ekonomija i kvalitet života

LIFE klimatske akcije

Indikativni budžet: EUR 18,000,000

Ključni datumi: 21/04/2026
22/09/2026

Postupak podnošenja prijave:
jednostepeni

Tri teme poziva:

NAT/ENV – obuhvata pet posebnih prioriteta;

ENER-GOV – upravljanje u oblasti energetske tranzicije;

ENER-COMPLIANCE – usklađenost sa zakonodavstvom u oblasti energetske tranzicije.

Druge akcije – akcije podrške i koordinacije

Koji potprogram?

LIFE Tranzicija ka čistoj energiji

Indikativni budget: EUR 85,550,000

Ključni datumi:

Otvoren poziv : 21 April 2026

Krajnji rok za prijavu 16 Septembar 2026

:

Postupak podnošenja prijave: jednostepeni

Šta je novo?

Ažurirane teme poziva za 2026. godinu.

Uvedene su tri nove teme poziva: DIGITAL, RENEWHC i EMPOWER.

Druge mogućnosti finansiranja:

European City Facility (EUCF) – Evropski instrument za podršku gradovima u pripremi investicionih koncepata za održivu energiju i klimu.

EnerComm Facility – instrument za podršku energetske zajednicama u razvoju i realizaciji projekata.

Savjeti

- Pažljivo proučite tekst poziva i najčešće postavljana pitanja (FAQ) na Funding & Tenders portalu.
- Nacionalna kontakt tačka za LIFE program može vam pružiti savjete i preporuke prilikom pripreme projektnog prijedloga.
- Inspiraciju možete pronaći u projektima koji su u toku putem LIFE baze projekata, ali imajte u vidu da su uslovi i zahtjevi poziva mogli biti izmijenjeni.
- Ukoliko su vam potrebna dodatna pojašnjenja u vezi sa tekstom poziva, pitanja možete uputiti putem elektronske pošte na sanela.metjahic@mers.gov.me .

Uspješni LIFE projekti

LIFE Lynx (Slovenija, Hrvatska, Italija)

- ✓ Očuvanje risa kroz repopulaciju i obnovu staništa

 <https://www.lifelynx.eu/>

LIFE Green Sewer (Italija, Španija, Portugalija)

- ✓ Prirodno prečišćavanje otpadnih voda

 <https://green-sewer.eu/>

LIFE COALA (Španija)

- ✓ Otpornost šuma na klimatske promjene

 <https://www.life-coala.eu/>

LIFE IP CleanEST (Portugalija)

- ✓ Obnova kvaliteta rijeka kroz saradnju

 <https://www.lifecleanest.pt/>

LIFE REstore (Litvanija)

- ✓ Obnova tresetišta za skladištenje ugljenika

 <https://life-restore.eu/>

 Svi LIFE projekti:

<https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/search>

Foto: Miha Krofel

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
održivog razvoja i razvoja sjevera

Hvala na pažnji!